

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 כמו למעלה **כי על-ידי הגלוי דפנימיות עתיק נרָגַש בְּכָל דְּבַר**
 2 **שֶׁהַמְצִיאוֹת שֶׁלוֹ גּוֹפָא** עצמו היא אֱלֻקוֹת.
 3 (ג) **וְזָהוּ** המענה לשאלה שנשאלה בתחילת המאמר מהו הטעם שְׁנַר
 4 **חֲנֻכָּה מְצוּהָ לְהַנִּיחָה** על פֶּתַח בֵּיתוֹ מִבְּחוּץ, לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים
 5 [לא כְּנֵרוֹת הַמִּקְדָּשׁ שֶׁהָיוּ
 6 בְּפָנִים, וּמִשָּׁם הָאִירוּ
 7 לְחוּץ], כי אופן הגילוי של
 8 נרות חנוכה שונה במהותו
 9 מהגילוי של נרות המקדש כי
 10 זֶה שֶׁהָאֹר דְּנֵרוֹת חֲנֻכָּה
 11 מְאִיר אֶת הַחֹשֶׁךְ דְּרִשּׁוֹת
 12 הָרַבִּים הוּא בְּאִפְסָן שֶׁהוּא
 13 הָאֹר עֲצָמוֹ נִמְצָא (גם)
 14 בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים כְּמוֹסֵכֶר
 15 לְעֵיל לִגְבֵי הַפֶּצֶת הַמַּעֲיֵנוֹת
 16 בְּאִוֶּפֶן שֶׁהַמַּעֲיֵנוֹת עֲצָמָם יוֹצְאִים
 17 "חוצה".
 18 וְזָהוּ גַם הַטַּעַם הַפְּנִימִי לִכְךָ
 19 שְׂזִמֵּן הַדְּלָקָתָם שֶׁל נֵרוֹת
 20 חֲנוּכָה הוּא מִשְׁתַּשְׁקֵעַ
 21 הַחֲמָה, כִּי זֶה שֶׁהָאֹר
 22 דְּנֵרוֹת חֲנֻכָּה מְאִיר אֶת
 23 חֹשֶׁךְ הַלְּיָלָה הוּא (לא
 24 בְּאִפְסָן שֶׁעָקְרוּ שֶׁל הָאֹר
 25 הוּא בְּיוֹם אֶלָּא שְׁנִמְשָׁף
 26 וּמְאִיר גַּם בְּלַיְלָה, בְּרוּגַמַת
 27 הַמַּעֲיֵנוֹת שֶׁרַק הַמִּים הַחַיִּים
 28 שֶׁלָּהֶם נִמְשָׁכִים וְיוֹצְאִים אֶת לֵא
 29 הַמַּעֲיֵנוֹת עֲצָמָם אֶלָּא) שְׁגָם
 30 בְּזִמְנֵן חֹשֶׁךְ לְאַחַר שְׁקִיעַת
 31 הַחֲמָה יִשְׁנֹנוּ הָאֹר עֲצָמוֹ
 32 וְלֹא רַק הַמִּשְׁכָּה וְהָאֵרָה מִמֶּנּוּ.
 33 וַיִּתִּירָה מִזֶּה, דְּעַל-יְדֵי
 34 שֶׁהָאֹר דְּנֵרוֹת חֲנוּכָּה
 35 הוּא גַם בְּמָקוֹם וְזִמְנֵן
 36 הַחֹשֶׁךְ (רִשּׁוֹת הָרַבִּים
 37 וְלַיְלָה), נִפְעַל חִידוּשׁ גְּדוֹל
 38 עוֹד יוֹתֵר בִּהְשַׁפְּעַת הָאֹר עַל
 39 הַחוּשֶׁךְ וְהוּא אֲשֶׁר הַחֹשֶׁךְ
 40 עֲצָמוֹ נִהְפֵּךְ לְאֹר.
 41 (יד) וְעַל-פִּי-זֶה יֵשׁ לְבָאֵר הַטַּעַם עַל זֶה שֶׁהַמְשַׁכְּת גְּלוֹי זֶה
 42 הֵיטָה דְּוָקָא עַל-יְדֵי הַמְסִירוֹת-נֶפֶשׁ דְּמַתְתִּיהוּ וּבְנִיּוֹ [ולא
 43 עַל-יְדֵי הַמְסִירוֹת-נֶפֶשׁ דְּפוּרִים וּכְפִי שֶׁהוּבָא לְעֵיל בְּסַעֲיָף ב, לְמֵרוֹת

דְּפָנִימִיּוֹת עֵתִיק נִרְגַּשׁ בְּכָל דְּבַר שֶׁהַמְצִיאוֹת שֶׁלוֹ גּוֹפָא
 הִיא אֱלֻקוֹת.

(ג) וְזָהוּ שְׁנַר חֲנֻכָּה מְצוּהָ לְהַנִּיחָה עַל פֶּתַח בֵּיתוֹ
 מִבְּחוּץ, לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים [לא כְּנֵרוֹת הַמִּקְדָּשׁ

שֶׁהָיוּ בְּפָנִים, וּמִשָּׁם הָאִירוּ לְחוּץ], כִּי זֶה שֶׁהָאֹר דְּנֵרוֹת
 חֲנֻכָּה מְאִיר אֶת הַחֹשֶׁךְ דְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים הוּא בְּאִפְסָן שֶׁהוּא

עֲצָמוֹ נִמְצָא (גם) בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים. וְזָהוּ גַם שְׂזִמְנֵן
 הַדְּלָקָתָם הוּא מִשְׁתַּשְׁקֵעַ הַחֲמָה, כִּי זֶה שֶׁהָאֹר דְּנֵרוֹת

חֲנֻכָּה מְאִיר אֶת חֹשֶׁךְ הַלְּיָלָה הוּא (לא בְּאִפְסָן שֶׁעָקְרוּ שֶׁל
 הָאֹר הוּא בְּיוֹם אֶלָּא שְׁנִמְשָׁף וּמְאִיר גַּם בְּלַיְלָה, אֶלָּא)

שְׁגָם בְּזִמְנֵן חֹשֶׁךְ יִשְׁנֹנוּ הָאֹר עֲצָמוֹ. וַיִּתִּירָה מִזֶּה,
 דְּעַל-יְדֵי שֶׁהָאֹר דְּנֵרוֹת חֲנוּכָּה הוּא גַם בְּמָקוֹם וְזִמְנֵן

הַחֹשֶׁךְ (רִשּׁוֹת הָרַבִּים וְלַיְלָה), הַחֹשֶׁךְ עֲצָמוֹ נִהְפֵּךְ לְאֹר.
 זֶה הֵיטָה דְּוָקָא עַל-יְדֵי הַמְסִירוֹת-נֶפֶשׁ

דְּמַתְתִּיהוּ וּבְנִיּוֹ [ולא עַל-יְדֵי הַמְסִירוֹת-נֶפֶשׁ דְּפוּרִים], כִּי
 הַמְסִירוֹת-נֶפֶשׁ דְּמַתְתִּיהוּ וּבְנִיּוֹ הֵיטָה שֶׁהַגַּם שֶׁהָיוּ

חֲלָשִׁים וּמְעַטִּים, מִכָּל-מָקוֹם לְחַמּוֹ נִגְדַּר גְּבוּרִים וְרַבִּים.
 דְּזָה שֶׁעָשׂוּ פְּעֻלָּה בְּדַרְכֵי הַטָּבַע (מִלְחָמָה) בְּכַדֵי לְנַצַּח

אֶת הַיּוֹנִים, הַגַּם שֶׁעַל-פִּי טָבַע אֵין מָקוֹם שֶׁחֲלָשִׁים
 וּמְעַטִּים יִנְצְחוּ גְבוּרִים וְרַבִּים, הוּא, כִּי הֵיטָה מִנְחָה אֶצְלָם

(אֶפְגְּעֵלִיגֵט) שְׁגָם הַטָּבַע [דְּעוֹלָם הַזֶּה הַתְּחַתּוֹן
 שֶׁהַקְּלָפוֹת גּוֹבְרִים בּוֹ⁷⁶, וְאִפְּלוֹ כִּשְׁהַעוֹלָם הוּא בְּמִצְבַּ

כְּזֶה שֶׁהַמְּנַגְדִּים הֵם גְּבוּרִים וְרַבִּים], הוּא אֱלֻקוֹת, דְּהַנְּחָה
 זֹה הִיא⁷⁷ מִצְדַּת הַהֲרָגָשׁ שֶׁאֲמַתַּת הַמְּצָאוֹ יִתְבַּרֵךְ הוּא

הַמְּצִיאוֹת דְּכָל הַנְּמַצְאִים. וְלִכְּזֵן, עַל-יְדֵי-זֶה הַמְּשִׁיכּוֹ
 הַגְּלוֹי דְּפָנִימִיּוֹת עֵתִיק.

(טו) וְזָהוּ שְׂזִמְנָה שֶׁל נֵר חֲנֻכָּה הוּא עַד דְּכֻלְיָא רִיגְלָא
 דְּתַרְמוּדָא¹⁶, תַּרְמוּדָאֵי הֵם הַמְּוֹרְדִים

44 שגם בפורים הייתה מסירות נפש, מכל מקום לא תיקנו מצווה שצריכה להיות
 45 ברשות הרבים], **כי** דווקא במסירות נפש בחנוכה היה ענין מיוחד במינו
 46 שגם התגלות אלוקות בעולם, ב"רשות הרבים" **כי המסירות-נפש**
 47 **דמתתיהו ובניו היתה** באופן כזה **שהגם שהיו חלשים ומעטים,**
 48 **מכל-מקום לחמו נגד**
 49 **גבורים ורבים. דזה**
 50 **שעשו פעלה בדרך**
 51 **הטבע (מלחמה) בכדי**
 52 **לנצח את היונים, הגם**
 53 **שעל-פי טבע אין מקום**
 54 **שחלשים ומעטים ינצחו**
 55 **גבורים ורבים, הוא, כי**
 56 **היה מנח אצלם**
 57 **(אפגעלייגט)** מתתיהו ובניו
 58 יצאו למלחמה מתוך הכרה
 59 והרגשה **שגם הטבע**
 60 **ידעולם הזה התחתון**
 61 **שהקלפות גוברים בו⁷⁶,**
 62 ועובדה זו הפכה להיות הטבע
 63 של העולם בדרך כלל וְאִפְּלוֹ
 64 כִּשְׁהַעוֹלָם הוּא בְּמִצְבַּ
 65 כְּזֶה שֶׁהַמְּנַגְדִּים הֵם
 66 גְבוּרִים וְרַבִּים הֵינּוּ כְּאִשֶׁר
 67 הַקְּלִיפּוֹת מִתְגַּבְּרוֹת עוֹד יוֹתֵר
 68 מֵהַגְּלוֹי, הוּא אֱלֻקוֹת,
 69 דְּהַנְּחָה זֹה שְׁבַעֲסָם גַּם הַטָּבַע
 70 הַמַּסְתִּיר עַל הָאֹר הָאֱלֻקִּי הוּא
 71 אֱלֻקוֹת הִיא⁷⁷ מִצְדַּת
 72 הַהֲרָגָשׁ הַחֲכָרָה וְהַהֲרָגָשׁ
 73 שֶׁאֲמַתַּת הַמְּצָאוֹ יִתְבַּרֵךְ
 74 הוּא הַמְּצִיאוֹת הָאֱמִיתִית
 75 דְּכָל הַנְּמַצְאִים. וְלִכְּזֵן,
 76 עַל-יְדֵי-זֶה הַמְּשִׁיכּוֹ
 77 הַגְּלוֹי דְּפָנִימִיּוֹת עֵתִיק
 78 שֶׁלְּגַבּוֹ אֲכַן אֵין שׁוּם הַעֵלֶם
 79 וְהַסְתֵּר (מֵה שְׂאֵין כֵּן הַמַּסִּירוֹת
 80 נֶפֶשׁ בְּפוּרִים, שְׁעַמְדוּ בְּתוֹקֵף וְלֹא
 81 הַמִּירוֹ אֶת דַּתָּם לְמֵרוֹת גִּזְרַת
 82 הַמֶּן, עִם כָּל מַעֲלָתָה, אֵינָה
 83 מִבִּיָּאָה לְיָדֵי בִּטּוֹי עֲנִיִן זֶה,
 84 שְׁבַעֲסָם הַמְּצִיאוֹת הָאֱמִיתִית שֶׁל הַעוֹלָם הִיא אֱלֻקוֹת).
 85 (טו) וְזָהוּ שְׂזִמְנָה שֶׁל נֵר חֲנֻכָּה הוּא מִזְמַן שְׁקִיעַת הַשֶּׁמֶשׁ עַד
 86 דְּכֻלְיָא רִיגְלָא דְּתַרְמוּדָא¹⁶, שְׁגָם רִגְלָם שֶׁל 'תַּרְמוּדָא' הַמֵּאֲחִירִים אֶת

(76) תניא פ"ו (יו"ד, סע"ב). (77) ראה ע"ז לעיל סעיף יא.